

אותו קרנבל בגישה כל כך שונה

מאת: ערן ולגרין

מוזיקה קצבית, אלכוהול שזורם בדם והמוני חוגגים שנהנים משני הדברים האלו, הם ככל הנראה מתכון בטוח לפסטיבל מוצלח. ואם בפסטיבלים עסקינן, המצטיינות בקטגוריה זו ללא ספק הן מדינות דרום אמריקה. ידועות בצבעוניות המרהיבה ובמוזיקה החיה שקשורה עמוק בתרבות ובהיסטוריה, המדינות של אמריקה הלטינית בכלל ודרום אמריקה בפרט נוטות להפשיל שרוולים, לשחרר מעצורים ולייצר פסטיבלים, קרנבלים ופייסטות מהמפורסמים בעולם. החל בתהלוכות קודש מסורתיות, דרך לילות של הוללות, חגים קתוליים וטקסים פגאניים, החגיגות ברחבי דרום אמריקה מטביעות את המבקר בהן, בים עמוק ורחב של תרבות, אוכל מקומי, מוזיקה והרבה שמחה. כמעט תמיד ימשכו החגיגות יותר מיום אחד והן מהוות ביטוי מרתק של אופייה הייחודי של המדינה.

מרבית הכתבות שנכתבות על הנושא עוסקות באופן נרחב בקרנבל המפורסם של ברזיל שהפך למשויך כל כך למדינה עד שניתן היה לחשוב שהומצא וצמח בארץ הטרופית היפה. אולם לא כך הדבר, ושורשיו של הקרנבל הססגוני נעוצים עמוק בדת הקתולית ויש שטוענים שאפילו קודמים לה ומקורם בטקסים ומסורות פגאניות עתיקות. ואכן, כבודו של הקרנבל של ברזיל במקומו מונח אך למי שמבקש להעמיק ולחפש, דרום אמריקה שופעת פסטיבלים מעניינים ופרועים לא פחות. השורשים האינדיאנים שהתערבבו במסעות הכיבוש והקולוניזציה הנוצריים, יצרו אוסף של חגים ואירועים, שבהחלט שווה לתכנן את הביקור במדינות הללו כך שיתאים לתאריכים בהם הם נחגגים. אוסף זה מכיל חמש אופציות ממדינות שונות ברחבי דרום אמריקה, לאלו מכם שמחפשים חלופות מעניינות לקרנבל הברזילאי.

תחייתו של השור

פרנסיסקו וקתרין הם זוג נשוי ועני שמצפה לילד. הריונה של קתרין גורם לה לתשוקה חזקה לאכול לשון בקר, ופרנסיסקו, על מנת להרגיע את תאבונה ולהביא קצת שקט לביתם, גונב והורג את השור היקר והאהוב של איכר עשיר, כדי להכין את המנה הרצויה. הפשע מתגלה על ידי האיכר, ופרנסיסקו נעצר.

בשלב זה נכנסים לסיפור כומר ושמן שבאורח קסם מחזירים את השור לחיים ומביאים סוף טוב לסיפור. בכל שנה, בסוף השבוע האחרון של חודש יוני, נחגג הפסטיבל הגדול ביותר באמזונס של ברזיל.

מאות רקדנים הלבושים בתלבושות מרהיבות של יגוארים, נחשים, ציפורים טרופיות וחיות אחרות מיערות הגשם, יורדים בתהלוכה מפלטפורמה צפה על נהר האמזונס ועושים דרכם, לקול הלמות התופים אל האצטדיון שבעיר הקטנה - פארנציניס (Parintins). פסטיבל "בוֹיִי-בּוֹמְבָּה" (Boi Bumbá) נפתח. שלושה ימים של מוזיקה, הופעות וריקודים בהן מציינים תושבי צפון-מזרח ברזיל סיפור עממי אשר שוזר בתוכו מסורות של העמים הילידים באמזונס, המתיישבים הפורטוגלים, והמיסיונרים הקתולים. הפסטיבל המרשים כולל במות משוכללות הצפות על מי הנהר, מצעדים של בובות ענקיות, מאות רקדנים בתלבושות שונות, מוזיקה וקייפירינייה שנמזגת ללא סוף.

לרקוד עם השטן

השמש הטרופית גבוהה בשמים, הזיעה מטפטפת וקול התופים מכה באוזניים. תושבי העיר עוטים על עצמם גלימות אדומות ומסכות גרוטסקיות ענקיות, ועושים את דרכם לבושים כשטנים אל כיכר העיר.

מדי שנה ביום חמישי, עשרה שבועות לאחר חג הפסחא, מתמלאים הרחובות הצרים של העיר סאן פרנסיסקו דה יירה שבונצואלה, בהמוני מבקרים שמגיעים לצפות בשיירות הרקדנים הלבושים בתחפושת שטן, מתופפים ורוקדים כאחוזי דיבוק. כמו בפסטיבלים דתיים רבים, גם פסטיבל

"השטנים המרקדים" (Los Diablos danzantes) של וונצואלה, משמש לציון ניצחונו של הטוב את הרע. פסטיבל השטנים המרקדים לוקח את התשוקה הלטינית הדתית לגבהים חדשים כאשר מטרתו היא לגרש את הרוע ולטהר את הקהילה. בכל שנה מוגדרת המשימה כהצלחה כמובן ומהווה סימן מבשר טובות ליבול ושפע, עד למצעד השטנים בשנה הבאה. הפסטיבל עצמו מתחיל לילה קודם עם תפילות שנערכות עד שעות השחר בכנסייה המרכזית של העיר. בבוקר שלמחרת יוצאים השטנים בתהלכות במהלכן נערכים קרבות בין השטנים המייצגים את הרוע ובין השומרים המייצגים את הטוב, בסיומם נכנעים השטנים והטוב מנצח.

בעוד שסאן פרנסיסקו דה יירה הוא המקום העיקרי לחוות את הפסטיבל, גם בחלק מכפרי החוף של וונצואלה ניתן לצפות בתהלכות דומות אך קטנות יותר בהיקפן. זהו בהחלט הפסטיבל הגדול ביותר של ונצואלה, כך שאם אתם מתכננים טיול לוונצואלה זהו זמן נהדר של השנה לחוות אותו.

יין ישמח לבב אנוש

ביקור בעיר מנדוסה שבארגנטינה מבטיח שני דברים: אינספור אפשרויות לטיולים ופעילויות ויין מצוין.

כ 70% מייצור היין של ארגנטינה מגיע מהאזור, עם זנים כגון מלבק, טמפרניו, קברנה סוביניון, שרדונה ועוד רבים וטובים. במידה ובחרתם לכלול את העיר במסלול הטיול שלכם, נסו לתכנן זאת לסוף פברואר - תחילת מרץ, שכן בכל שנה, בתקופה זו, נחגג בעיר (ובפרובינציה כולה) פסטיבל היין

השנתי של מנדוסה (National Grape Harvest Festival). מאות אלפי מבקרים מרחבי ארגנטינה והעולם כולו, נוהרים אל העיר לחגוג את בציר הענבים. חגיגה זו מסמלת לתושבי האזור את סוף השנה הארוכה, המאמץ והעבודה הקשה שהושקעו בתהליך גידול הענבים הקפדני שיהפוך את היין לטוב ביותר. גאוצ'וס רכובים על סוסים, טקס הכתרת מלכות היופי של המחוזות השונים, ריקודים מסורתיים, להקות שמנגנות מוזיקה חיה והרבה הרבה יין משובח, תורמים כולם לעשרה ימים צבעוניים של שכרון חושים. הגראן פינלה של הפסטיבל – מופע מרהיב של מאות רקדנים בתלבושות מסורתיות שמופיעים לצלילי מוזיקה חיה ובהתאם לרוח הארגנטינאית התוססת מספקים הופעה אנרגטית ומרוממת שמסתיימת במופע מרהיב של זיקוקים.

לרקוד עם האלים

בין הפסגות המושלגות של הרי האנדים של פרו, ממלכת הקונדורים שחותכים במעופם את השמים הבהירים, בגובה של 4,600 מטרים מעל פני הים, נערך מדי שנה בחודש יוני, פסטיבל מיוחד במינו שמכונה הקויריטי (Qoyllur Rit'i) - כוכב השלג. אפילו האוויר הדליל והקור שחודר לעצמות אינו יכול לעצור את אירוע העלייה לרגל ההמוני שבו עשרות אלפים מצאצאי האינקה והאיימרה, התרבויות העתיקות של דרום אמריקה, מתאספים בעמק סינקרה לזבח

לאלי הטבע שעל פי האמונה, שוכנים בהרי האנדים ושולטים באלמנטים של הטבע. כמו חגים אחרים רבים בדרום אמריקה, גם כאן ערבוב התרבויות בולט. מסורות אינדיאניות עתיקות משתלבות בטקסים ואלמנטים מהדת הנוצרית, וכך מבקרים שמגיעים להתפלל ולזבח לאלי ההרים ולפצ'אמאמה (אמא אדמה) עוצרים כל כמה מאות מטרים, בשביל שמטפס אל העמק הגבוה, מול צלבי ענק שקבועים בקרקע, על מנת להתפלל לישו הנוצרי ולפטרונים המקומיים. יעדן של התהלכות של הקבוצות השונות שמגיעות מהכפרים באזור היא הכנסייה שבמרכזו של העמק, שם על פי המסורת הופיע נער שנחשב לגלגולו של ישו. בלילה האחרון של הפסטיבל שנערך שלושה ימים ולילות, עולים חלק מהמשתתפים אל ארבעת הקרחונים שמקיפים את העמק. הם מדליקים נרות בגומחות קטנות שנחפרות בשלג ומתפללים לכפרת עוונותיהם. בדרכם מטה הם נושאים עימם גושי קרח מארבעת הקרחונים, שמסמלים את ארבע רוחות השמיים ומתאחדים בחזרה במורד העמק. לאחר תפילות נוספות מסתיים הפסטיבל והמשתתפים מתחילים לעשות את דרכם חזרה אל ביתם בתהלוכות ארוכות תוך כדי שירה ונגינה. לאלו מכם המחפשים חוויה אותנטית מתרבותם של האינדיאנים של מרומי האנדים, פסטיבל אדון השלג הוא המקום.

שניים לטנגו

אחת הסצנות המפורסמות בקולנוע היא ריקוד הטנגו בסרט "ניחוח אישה". לצלילי גדול זמרי הטנגו, קרלוס גרדל, מפליא אל פאצ'ינו, שמשחק בסרט גנרל עיוור בדימוס, בצעדי ריקוד קלילים וסוחף איתו אותנו הצופים. האבולוציה של הטנגו, שצמח מברים אפלים ובתי זונות בשכונות העניות של בואנוס איירס והגיע אל אולמות הריקודים המפוארים של הבוהמיה הארגנטינאית, מוכיחה שחושניות אינה עניין של מעמדות. התשוקה נמצאת בכל מקום.

בכל שנה בחודש אוגוסט נחגגות התשוקה והחושניות הללו בפסטיבל הטנגו של בואנוס איירס (Buenos Aires Tango Festival), בירתה של ארגנטינה. למרות שבואנוס איירס לוקה בקדחת הטנגו כל השנה, בפסטיבל מרהיב זה היא מגיעה לשיא. במשך 9 ימים שלמים, נדמה כאילו העיר כולה מרקדת. במסגרת הפסטיבל אף מתקיימת אליפות העולם בטנגו בה אלפי צופים מגיעים להריע לרקדני הטנגו הטובים בעולם, מתחרים על התואר הנחשק. הופעות טנגו, הקרנות סרטים, אירועי ריקוד ספונטאניים בכל פינה, שיעורי טנגו לכל הרמות ומילונגות (ריקודים) של עשרות אלפי טנגרוס באוויר הפתוח, הופכים את פסטיבל הטנגו לחוויה תרבותית יוצאת דופן.